

UN BANC FRATERNAL

Antoni Puigverd

La Vanguardia, 28.11.22

M'havia compromès a fer de voluntari del Banc dels aliments per al Gran Recapte. Però, en arribar el divendres, vaig començar a barrinar excuses. Primer em vaig dir que, en l'ordre de prioritats, la meua feina estava per damunt de tot; després vaig pensar que la meua col·laboració era mínima i que ningú no em trobaria a faltar. Però la necessitat de complir la paraula donada va ser més determinant i a les 10 del matí de divendres em vaig presentar en una gran superfície comercial dels afores de la ciutat.

Amb els altres companys de torn, ens vam repartir la feina. Els dos més cerebrals classificaven les donacions segons el pes i el producte. El tercer les anava col·locant en un contenidor. Els dos restants convidàvem els clients del supermercat a contribuir. Els demanaven si volien col·laborar, els repartíem unes bosses per si les volien emplenar i les recollíem quan sortien. Em va costar una mica fer de "comercial". Mai no m'ha agradat vendre, és una mania que tinc. Sempre he pensat que si el que jo faig interessa a algú, molt agraït; però que, si no li agrada o no en vol saber res, l'entenc perfectament. Parodiant Groucho Marx, em sembla que mai no llegiria res que portés el meu nom. Ara bé: una de les gràcies de formar part de l'equip del Banc dels Aliments és que no estava venent res meu.

Encoratjava els clients d'un supermercat a ser generosos amb els que ho estan passant malament. De seguida em vaig sentir segur d'aquest paper. La major part dels que entraven responien positivament a la invitació. Un tipus de mitja edat, alt i prim, va entrar decidit conduint un d'aquests enormes carros del supermercat. El vaig convidar a col·laborar, però no em va contestar. Va continuar avançant. Ho va fer tan de pressa que em vaig haver d'apartar per no xocar amb ell. Passant pel meu costat, em va mirar amb ulls desafiants. Una mirada plena d'odi. Va ser l'únic. La major part dels que no podien o no volien col·laborar passaven a pas lleuger amb els ulls baixos per no coincidir amb els meus. N'hi havia que s'excusaven: "No puc", "Vaig molt de pressa" o "Ja faré el donatiu al meu súper de confiança". Un home molt vell va dir "si els polítics no cobressin tant no caldria fer aquesta col·lecta". Una dels meves companyes va dir "ja té raó". Però un altre la va contradir: "No n'hi hauria prou: la pobresa és infinitament superior als sous de la política".

La majoria dels que entraven, com he dit, van col·laborar. Molts ho feien amb entusiasme: se'ns anticipaven o venien a buscar més bosses. Més d'un va portar-nos un d'aquells carros de supermercat ple fins a dalt. La majoria portaven les bosses ben farcides. D'altres, portaven poques coses. Les que podien: un quilo d'arròs, 250 grams de pasta. A tots, jo els deia el mateix: "Gràcies per ser tan generosos". La mirada que em retornaven era d'alegria. Col·laboraven per fraternitat humana, per imperatiu cristià, per solidaritat d'esquerres, per compassió dretana o per experiència personal ("jo també sé què és passar gana"). Quan va arribar l'equip de relleu, em va saber greu anar-me'n. Abans de fer-ho, vaig omplir la meua pròpia bossa. Vaig tenir un humor excel·lent tota la tarda. Ajudar és la millor pastilla contra la malenconia i el malestar interiors.

Des que era jove i estudiava a la universitat, he estat confrontat a aquest dilema: justícia o caritat? És un fals dilema. On està escrit que lluitar per la justícia és incompatible amb la caritat?